

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертацію Май Вень

«Теорія і практика педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти України та КНР»,
представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки

Сучасне суспільство висуває до системи музично-педагогічної освіти різнобічні завдання, пов'язані з якістю професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Сьогодні в закладах загальної середньої освіти затребуваним є учитель, який зможе створити умови для розвитку музичної культури учнів, а саме їхньої музичної емоційної чутливості, ціннісного ставлення до музичного мистецтва, набуття знань про музику, освоєння способів музичної діяльності, розширення художніх інтересів та досвіду музичного сприйняття. У навчанні такого вчителя в закладах вищої освіти поряд із фаховою важливою є педагогічна підготовка, бо саме вона перетворює музиканта на вчителя музичного мистецтва. Зважаючи на це, дисертаційна робота Май Вень є актуальним і своєчасним дослідженням.

Актуальність і доцільність дослідження посилюється й потребою в розв'язанні соціально-педагогічних суперечностей: між запитом суспільства на якісну педагогічну підготовку майбутніх учителів музичного мистецтва та її сучасним станом у закладах вищої освіти України та Китаю; між наявністю цінних напрацювань у світовій музично-педагогічній освіті та недостатньою готовністю китайських та українських викладачів вищої школи до їх використання в освітній практиці.

Актуальність, недостатня теоретична розробленість проблеми педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти України і КНР, необхідність розв'язання зазначених суперечностей зумовили вибір теми дисертаційної роботи Май Вень.

Дисертаційне дослідження виконано як складову частину комплексної програми науково-дослідної роботи кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Тема дисертації складає частину наукового напрямку «Наукові основи і навчально-методичний супровід педагогічного процесу в закладах освіти: історико-педагогічний, компаративний, прогностичний аспекти» (державний реєстраційний номер 0121U107474 від 22.01.2021 р.).

Наукова новизна дисертаційної роботи не викликає сумнівів і полягає в тому, що дисертанткою вперше

- на підставі цілісного аналізу поглядів українських та китайських науковців стосовно педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва висвітлено й систематизовано науково-педагогічні ідеї вчених (методологічні, змістові, дидактико-інструментальні);

- здійснено порівняльний аналіз змісту педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти України і КНР та визначено його складники (загально-педагогічний, спеціально-педагогічний, методичний);

- зіставлено дидактичний інструментарій педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти сучасних України та КНР і встановлено спільні (лекції, семінари, курсові роботи та самостійна робота) та відмінні (практичні заняття (Україна), мікровикладання (КНР)) її форми організації; спільні (екзамени, заліки) та відмінні (комплексні іспити наприкінці терміну навчання студентів (Україна)) форми підсумкового оцінювання; широкий спектр традиційних та інноваційних методів навчання, застосовуваних в процесі педагогічної підготовки в закладах вищої освіти обох країн; основні форми і методи проведення педагогічної практики (вивчення документації закладу освіти, проведення уроків, підготовка методичних розробок і проведення виховних заходів, виконання функцій класного керівника).

- визначено шляхи взаємозбагачення педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти України (формування соціальної відповідальності та професійної етики студентів, посилення їхнього почуття місії та готовності стати вчителями; уведення до змісту педагогічної підготовки цієї категорії здобувачів вищої освіти окремого предмету «Мікровикладання») та КНР (розширення академічної свободи китайських закладів вищої освіти у сфері забезпечення навчальною та навчально-методичною літературою студентів; забезпечення доступності для широкого загалу програм підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва; уведення розподіленості педагогічної практики між декількома семестрами тощо) на основі зарубіжного досвіду.

Уточнено зміст базових понять досліджуваної проблеми: «педагогічна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва», «заклад вищої освіти», «загально-педагогічна підготовка», «методична підготовка» тощо.

Важливо, що в дослідженні також подальшого розвитку набули уявлення про передумови розвитку педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти сучасних України та КНР.

Вивчення дисертації Май Вень переконує в тому, що автором дослідження виконано значний обсяг пошукової, аналітичної та дослідної роботи. Дисертація має чітку структуру, яка відповідає логіці розгортання педагогічного дослідження. Науковий апарат не викликає заперечень, спостерігається взаємозалежність мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження.

Важливо, що пошукувачка наукового ступеню повною мірою розкрила термінологічне поле дослідження. На основі аналізу українських та китайських довідниково-енциклопедичних видань, науково-педагогічної літератури нею уточнено суть базових та другорядних дефініцій і терміносполук дисертаційної роботи: «педагогічна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва», «заклад вищої освіти», «загально-педагогічна підготовка», «психолого-педагогічна підготовка», «методична підготовка» тощо. У дисертації розведено терміни «педагогічна підготовка» та «педагогічна освіта». Також висвітлено багатоаспектність тлумачення поняття «методика», особливості розуміння терміну «система методичних дисциплін» в китайському науково-педагогічному дискурсі.

До теоретичних успіхів і здобутків авторки можна віднести те, що Май Вень вдалося виявити та систематизувати науково-педагогічні ідеї українських та китайських науковців стосовно педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва: методологічні (гармонійного поєднання системного, гуманістичного, культурологічного, особистісно-орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного підходів як компонентів методологічної основи педагогічної підготовки; виключного становища системно-інтегративного підходу з-поміж інших підходів, які слугують підґрунтям означеної підготовки; гуманізації педагогічної підготовки як складника художньо-педагогічної освіти майбутніх учителів музики тощо) змістові (орієнтації при компонуванні змісту педагогічної підготовки на формування методичної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва; особливої актуальності формування педагогічних умінь і навичок студентів в умовах проникнення штучного інтелекту в освітню галузь; важливості педагогічних знань, умінь та навичок як компонента моделі підготовки вчителів музики початкової школи тощо), дидактико-інструментальні (активного застосування засобів музейної педагогіки при опануванні студентами методик навчання музичних дисциплін; вдосконалення форм, методів та організаційних умов проходження педагогічної практики; потенціалу письмових завдань та мікрвикладання в аспекті перевірки знань та практичних умінь студентів з музичної освіти тощо).

Цінним є те, що дисертантці вдалося в окремих параграфах дослідження проаналізувати розвиток педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти України та КНР в II половині ХХ – на початку ХХІ століття і виявити передумови для розвитку означеної підготовки в обох країнах в умовах сучасності.

Вагомим здобутком Май Вень слід назвати визначення складників змісту педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти України та КНР, а також висвітлення результатів порівняльного аналізу означеного змісту. Дисертантці вдалося зіставити не тільки зміст педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в двох країнах, а й порівняти її змістове наповнення в українських закладах вищої освіти за спеціальностями 025 «Музичне мистецтво» і 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)».

Заслуговує на схвалення порівняльний аналіз дидактичного інструментарію теоретичної педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти КНР та України, який дозволив авторці виявити спільні та відмінні методи навчання, форми організації такої підготовки, форми її підсумкового оцінювання, особливості навчально-методичного забезпечення. Важливо, що Май Вень виокремила основні форми і методи проведення педагогічної практики студентів, які здобувають фах учителя образотворчого мистецтва.

Важливо, що в останньому параграфі другого розділу здобувачка наукового ступеня не тільки обґрунтувала шляхи взаємозбагачення педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в українській та китайській вищій школі на основі зарубіжного досвіду, а й сформулювала рекомендації для підвищення якості педагогічної підготовки означеної категорії студентів у закладах вищої освіти України та КНР. Зокрема дослідниця рекомендує оптимальне поєднання зарубіжних та національних освітніх ідей та практичних напрацювань з метою розвитку національної системи педагогічної підготовки; підвищення статусу педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у системі музично-педагогічної освіти закладу вищої освіти; надання більшої уваги викладанню та вивченню дисциплін «Педагогіка», «Загальна педагогіка» як базових по відношенню до інших педагогічних дисциплін; дотримання наступності змісту освітнього компоненту «Педагогіка» та методичних дисциплін у процесі педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва; зміцнення співробітництва між закладами вищої педагогічної освіти та закладами загальної середньої освіти при реалізації означеної підготовки тощо.

Ознайомлення з дисертаційним матеріалом Май Вень засвідчує те, що авторка дисертації виявила наполегливість і високий рівень наукового потенціалу дослідника, нею виконано значний обсяг пошукової та аналітичної роботи в галузі 01 Освіта / Педагогіка. У науковій роботі опрацьовано й використано більше двох сотень джерел, із них – 71 іноземними мовами.

Основні положення дисертації в повному обсязі відображено в 10 працях (з них 5 – одноосібні): 4 статті – у наукових фахових виданнях України, 6 тез – у збірках доповідей на науково-практичних конференціях. Кожна стаття містить обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до її мети (поставленого завдання) та висновків. Автором опубліковано не більше ніж одну статтю в одному випуску (номері) наукового видання.

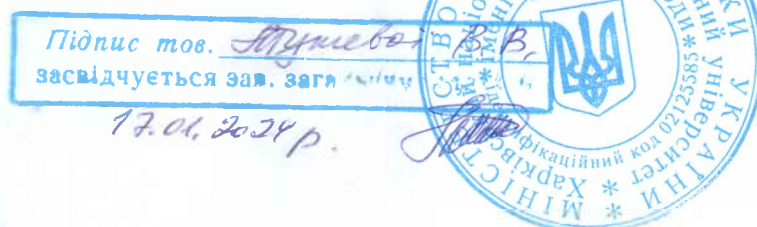
Вивчення дисертаційної роботи засвідчує наукову зрілість і самостійність дослідницької думки дисертантки, належний рівень виконання поставлених дисертанту наукових завдань та оволодіння здобувачкою методологією наукової діяльності. Загалом, робота логічна, системна, послідовна, самостійна. Основні положення та висновки дисертації мають вагомое теоретичне і практичне значення.

Дисертація Май Вень на тему «Теорія і практика педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти України та КНР» відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022 р. №341) та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди.

Рецензент:

**доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри музичного мистецтва
ХНПУ імені Г. С. Сковороди**

Вікторія Тушева

На електронний документ накладено: 1 (Один) підписи чи печатки:
На момент друку копії, підписи чи печатки перевірено:
Програмний комплекс: eSign v. 2.3.0;
Засіб кваліфікованого електронного підпису чи печатки: ПТ Користувач ЦСК-1
Експертний висновок: №04/05/02-1277 від 09.04.2021;
Цілісність даних: не порушена;

Підпис № 1 (реквізити підписувача та дані сертифіката)
Підписувач: ТУШЕВА ВІКТОРІЯ ВОЛОДИМИРІВНА 2559015768;
Належність до Юридічної особи: ФІЗИЧНА ОСОБА;
Код юридичної особи в ЄДР: 2559015768;
Серійний номер кваліфікованого сертифіката: 248197DDFAB977E5040000003DF918016B475B04;
Видавець кваліфікованого сертифіката: АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»;
Тип носія особистого ключа: Незахищений;
Тип підпису: Удосконалений;
Сертифікат: Кваліфікований;
Час та дата підпису (позначка часу для підпису): 11:42 18.01.2024;
Чинний на момент підпису. Підтверджено позначкою часу для підпису від АЦСК (кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг)
Час та дата підпису (позначка часу для даних): 11:42 18.01.2024;
Чинний на момент підпису. Підтверджено позначкою часу для даних від АЦСК (кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг)